

Lietuvos Respublikos
FINANSŲ MINISTERIJA

Inesa Šumskienė

Vidaus audito ir kontrolės metodologijos grupės vadovė

2022 M. KORUPCIJOS RIZIKOS VALDYMO VERTINIMŲ SAVIVALDYBĖSE APŽVALGA

Vidaus audito rolė korupcijos prevencijos kontekste

Korupcijos rizikos valdymo vertinimas – viena iš korupcijos prevencijos priemonių, kurios atlikimas priskirtas VJA VAT

Korupcijos rizikos valdymo vertinimas – VJA VAT funkcija, nurodyta *Pavyzdiniuose VAT nuostatuose*

Korupcijos rizikos valdymo vertinimo tikslas – ištirti ir įvertinti, ar VJA yra laikomasi korupcijos prevenciją reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų bei įsitikinti, ar korupcijos prevencijos priemonės VJA veikia taip, kaip nustatyta

Pagrindiniai korupcijos rizikos valdymo vertinimą VJA reglamentuojantys teisės aktai

Korupcijos prevencijos įstatymas

(nauja redakcija įsigaliojo nuo 2022-01-01)

Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas

(nauja redakcija įsigaliojo nuo 2020-01-01)

Pavyzdiniai vidaus audito tarnybos nuostatai

(patvirtinti LRV 2019-12-18 nutarimu Nr. 1291)

Pavyzdinė vidaus audito metodika ir

Vidaus auditorių profesinės etikos principų aprašas

(patvirtinti LR finansų ministro 2019-12-23 įsakymu Nr. 1K-402)

Pagrindinės korupcijos rizikos valdymo vertinimo nuostatos

Korupcijos prevencijos įstatyme – korupcijos rizikos valdymo, korupcijos rizikos veiksmų sąvokos (2 str.), pagrindinės korupcijos rizikos valdymo vertinimo nuostatos (11 str.) ir pan.

Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme – bendras vidaus audito veikimo (tikslas, uždaviniai, vidaus audito dalyvių kompetencija ir pan.) reglamentavimas

Pavyzdiniuose vidaus audito tarnybos nuostatuose – VJA VAT funkcijos (taip pat ir korupcijos rizikos valdymo vertinimo atlikimas)

Pavyzdinėje vidaus audito metodikoje – VAT veiklos planavimo, vidaus audito atlikimo ir kt. nuostatos.

Korupcijos rizikos valdymo vertinimo atlikimas savivaldybėse

Korupcijos rizikos valdymo vertinimo klausimynas (parengtas FM specialistų, atnaujintas 2022-06-08)

- **Korupcijos rizikos valdymo vertinimas** *planuojamas, atliekamas, jo rezultatai pateikiami ir atliekamas pažangos stebėjimas* (kaip ir bet kurio kito vidaus audito) – vadovaujantis VKVA įstatymo, Vietos savivaldos įstatymo ir Pavyzdinės vidaus audito metodikos nuostatomis.
- **Korupcijos rizikos valdymo vertinimas** gali būti atliekamas *viename VJA* (pavyzdžiui, savivaldybės administracijoje) arba *keliuose VJA* (pavyzdžiui, apimant kelis savivaldybei pavaldžius ir (arba) atskaitingus VJA).
- VJA vadovas prireikus *priima sprendimus dėl korupcijos rizikos valdymo tobulinimo* (t. y. tvirtina rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planus) ir *apie juos paskelbia VJA interneto svetainėje*.
- **Korupcijos prevencijos klausimai** gali būti tiriami ir vertinami ir kitų vidaus auditų metu, pavyzdžiui, viešųjų pirkimų atlikimo, turto valdymo ar pan.

2022 m. savivaldybėse atlikti korupcijos rizikos valdymo vertinimai

2022 m. *korupcijos rizikos valdymo vertinimus* (vidaus auditus) atliko **8 savivaldybių** CVAT, t. y. **13,3 proc.** visų savivaldybių CVAT.

Iš jų vienos savivaldybės CVAT atliko *Korupcijos prevencijos programos vertinimo* vidaus auditą.

2022–2023 m. atlikti išoriniai savivaldybių CVAT veiklos vertinimai

- Finansų ministerijai turi *užtikrinti, kad ne rečiau kaip kartą per 5 m. finansų ministro nustatyta tvarka būtų atliekamas išorinis VAT veiklos vertinimas* (VKVA įstatymo 3 str. 4 p.).
- Šiai funkcijai atlikti viešųjų pirkimų būdu pasitelkti išorės ekspertai pagal „Išorinio savivaldybių CVAT veiklos vertinimo paslaugų sutartį“.
- 2022–2023 m. iš viso atlikti 39 išoriniai savivaldybių CVAT veiklos vertinimai

Vertinimų metu nustatyti trūkumai korupcijos prevencijos srityje:

- 1) CVAT personalo dalyvavimas įgyvendinant VJA korupcijos prevenciją ir kontrolę (neužtikrintas nepriklausomumas, objektyvumas);
- 2) nepakankama vidaus auditų rezultatų skaida VJA (pavyzdžiui, gerosios patirties pavyzdžių, sisteminių trūkumų ar pan.).

Korupcijos rizikos valdymo vertinimo svarba

„Čekučių skandalas“ savivaldybėse dėl galimo piktnaudžiavimo savivaldybės tarybos nario veiklai skirtomis lėšomis

EBPO Lietuvoje 2023 m. 07-08 mėn. atliktas „Viešojo sąžiningumo rodiklio vidaus kontrolės ir rizikos valdymo efektyvumo srityse“ vertinimas

Metinės VAT (CVAT) veiklos ataskaitos formos tobulinimas įtraukiant papildomą informaciją apie ataskaitiniais kalendoriniais metais VJA atliktus korupcijos rizikos valdymo vertinimus

VAT (CVAT) teikiamos rekomendacijos gali reikšmingai prisidėti prie korupcijai atsparios aplinkos kūrimo VJA

Lietuvos Respublikos
FINANSŲ MINISTERIJA

AČIŪ UŽ DĖMESĮ!

Inesa Šumskienė
Vidaus audito ir kontrolės metodologijos grupės vadovė

inesa.sumskiene@finmin.lt
Tel. (+370) 5 2390 113